

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС</p> <p style="text-align: center;">НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА»</p> <p style="text-align: center;">Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)</p> <p style="text-align: center;">Спеціальність: <u>ІЗ Туризм та рекреація</u></p> <p style="text-align: center;">Рік навчання: <u>1-й</u>, семестр <u>1-й</u></p> <p style="text-align: center;">Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u></p> <p style="text-align: center;">Назва кафедри: <u>Бізнесу та сфери обслуговування</u></p> <p style="text-align: center;">Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к.е.н., доц. Прилуцький Анатолій Михайлович</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>1508amp@gmail.com</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи туризмознавства» є обов'язковою компонентою ОПП Туризм.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 30 год.; практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 92 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін: «Українська мова та етнологія», «Туристичне краєзнавство», «Рекреалогія».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Кулінарна етнологія», «Організація туристичних подорожей», «Організація екскурсійної діяльності», «Спеціалізований туризм (Організація сільського зеленого туризму)», «Інформаційні системи і технології в туризмі», «Світова культура та мистецтво», «Організація готельного господарства», «Екологія», «Географія туризму».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Основи туризмознавства» спрямована на дослідження основних категорії туризму: туризм в межах країни включає внутрішній туризм і виїзний туризм; національний туризм охоплює внутрішній туризм і виїзний туризм; міжнародний туризм складається з в'їзного і виїзного туризму.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – набуття здобувачами системи професійних компетенцій з використання основ організації туризму, методів її організації та проведення даної діяльності, як в Україні, так і за її межами.

Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є створення основи для вивчення інших фахових предметів, тобто ознайомити студентів з базовим глосарієм туристичних дисциплін, основними функціями і умовами розвитку туризму, його місцем в суспільстві та господарській системі, принципами його класифікації.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму та рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті
- ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
- ЗК16. Опанування понять та концепцій сільського зеленого туризму

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

- СК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
- СК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- СК03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій
- СК04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління
- СК05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів
- СК06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і

комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

СК07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

СК08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

СК09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс- мажорних обставинах

СК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

СК17. Здатність формувати туристичний продукт Вінницького регіону в сфері внутрішнього сільського зеленого туризму

Програмні результати:

ПР1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ

ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору

ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів

ПР7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт

ПР23. Організовувати дозвілля в сільських садибах з популяризацією особливостей Вінницького регіону

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність (робота з інформаційними джерелами), лідерські навички (реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ пор.	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Туризм як суспільне явище, його види та ресурси	2	2	6
2	Історія розвитку світового туризму	2	2	7
3	Історія туризму в Україні	2	-	6
4	Туристичні компанії та тури	2	2	6
5	Ринок туристичних послуг	2	2	6
6	Туристичний продукт та його складові	2	2	6
7	Класифікація видів та форм туристичної діяльності	2	2	6
8	Характеристика туристичної діяльності та її вплив на економіку України	2	2	6
9	Основи туропереїтингу.	2	2	6
10	Основи екскурсознавства	2	2	7
11	Туристичні ресурси та інфраструктура	2	2	6
12	Перспективи розвитку туризму у світі та в Україні	2	2	6
13	Сільський зелений туризм – важлива складова галузі туризму і ринку послуг	2	2	6
14	Безпека в організації туристичної діяльності	2	2	6
15	Страховання в туристичній діяльності	2	2	6
Разом		30	28	92

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Вивчення питань, що виносяться на самостійне опрацювання	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	16	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт і тестування	16	2 рази на семестр	Тестування
Разом		92		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму: навч. посіб. Київ: Алерта, 2023. 378 с.
2. Божидарнік Т.В., Божидарнік Н.В. Міжнародний туризм: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 312 с.
3. Мальська М., Худо В. Туристичний бізнес. Теорія та практика: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 368 с.
4. Мальська М.П. Фестивальний туризм. Теорія та практика: навч. посіб. Харків: Каравела, 2022. 232 с.
5. Грановська В.Г., Кацемір Я.В., Фесенко Г.О. Індустрія туризму як вектор конкурентоспроможного регіонального розвитку : монографія. Херсон : Олді-Плюс, 2020. 153 с.
6. Торяник В.М., Сардак С.Е., Джинджоян В.В. Туризмологія: підручник. Д. : ДГУ, 2022. 306 с.
7. Джинджоян В.В., Горожанкіна Н.А., Бойко З.В. Основи туризмознавства : навч. посібн. Київ: Видавець ФО-П Піча Ю.В., 2022. 246 с.
8. Лісовський П.М. Туристична діяльність: інновація, інвестиція, рекреація: навч. посібн. Київ: Видавець Ліра-К, 2022. 124 с.
9. Смирнов І.В., Любіцева О.О. Міжнародний туристичний бізнес і логістика в туризмі: навч. посібн. Київ: Видавець Ліра-К, 2022. 288 с.

Додаткова література

1. Табенська О.І. Стойка В.О. Використання внутрішніх туристичних ресурсів України в сучасних умовах. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 11(29). С. 199-209. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11\(29\)-199-209](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11(29)-199-209) URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/issue/archive>
2. Табенська О.І. Розвиток туризму у місті Вінниці: сучасність та перспективи. *Бізнес-навігатор*. 2025. № 2 (79). С. 20-26. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.79-4> URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2025/79_2025/6.pdf
3. Табенська О.І. Особливості застосування інформаційних технологій в туризмі. *Інтелект XXI*. 2025. № 1. С. 18-28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2024-1.3> URL: <http://intellect21.nuft.org.ua/index.php/1-2024>
4. Табенська О.І. Тенденції розвитку екологічного туризму в Україні. *Економіка та суспільство*. 2025. № 70. С. 1-7. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5405> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-149>
5. Прилуцький А.М. Сучасний стан та проблеми розвитку сільського зеленого туризму в Україні. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 5 (23). С. 163-176 DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-5\(23\)-163-176](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-5(23)-163-176)
6. Прилуцький А.М. Особливості здійснення екскурсійної діяльності в Україні в сучасних умовах. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. 5 (33). С. 450-463. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5\(33\)-450-463](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5(33)-450-463)
7. Логоша Р.В., Прилуцький А.М., Особливості формування маркетингових стратегій підприємств галузі туризму. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 11 (29). С. 122–135. DOI : [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11\(29\)-122-135](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11(29)-122-135)
8. Прилуцький А.М., Стойка В.О. Солідарний та волонтерський туризм як перспективні види внутрішнього туризму в Україні в сучасних умовах. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 9 (9). С. 1263-1275. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/16893>
9. Логоша Р.В., Прилуцький А.М. Особливості управління галуззю туризму в умовах воєнного стану в Україні. *Наукові інновації та передові технології (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»)*. 2025. № 8 (48) С. 726-744. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-8\(48\)-726-744](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-8(48)-726-744)

Інформаційні ресурси:

1. Тур по Вінницькій області «Гостинне Поділля». URL: <https://vinnytsia.city/gostynne-podillya>
2. Ukrainer. Поділля. URL: <https://www.ukrainer.net/regions/podillya>
3. На шляху «Camino Podolico» проходять безкоштовні тренінги з зеленого туризму URL: <https://caminopodolico.net/news/na-shlyakhu-camino-podolico-prokhodyat-bezkoshtovni-treninhy-z-zelenoho-turyzmu>
4. Конопльова М. В Україні створили туристичний стартап «Flat Planet» з аудіолекціями та прив'язкою до геолокації. URL:

<https://shotam.info/zapustyly-turystychnyy-startap-z-audiolektsiiamy-ta-pryv-iazkoiu-do-heolokatsii/>

5. Маршрути вихідного дня по Україні. URL: <https://discover.ua/things-to-do>
6. Віртуальні тури Україною. URL: <https://discover.ua/virtual-tours>
7. Екскурсії і тури від Офісу туризму Вінниці на липень. URL: <https://www.vmr.gov.ua/ekskursii-i-tury-vid-ofisu-turyzmu-vinnytsi-na-lypen>
8. Туристичний проєкт «Camino Podolico: Подільський шлях Святого Якова». URL: <https://www.caminopodolico.net>
9. Туристичне спорядження: вибір, характеристики та особливості. URL: <https://www.gorgany.com/sporiadzhennia>
10. В Україні також запустили платформу для зеленого туризму. URL: <https://shotam.info/v-ukraini-zapustyly-portal-dlia-zelenoho-turyzmu/>
11. На Вінниччині біля Буші створили новий ландшафтний заказник – «Гора Лисківка» URL: <https://vitatv.com.ua/oblast/na-vinnychchyni-bilya-bushi-stvoryly-novyy>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної роботи

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	7
2	Участь у роботі на практичних заняттях	15
3	Виконання самостійної роботи	3
4	Виконання контрольної роботи	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	8
6	Участь у роботі на практичних заняттях	15
7	Виконання самостійної роботи (індивідуального творчого завдання тощо)	2
8	Виконання контрольної роботи	5
	Всього за атестацію 2	30
9	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
10	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до екзамену.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів, як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни